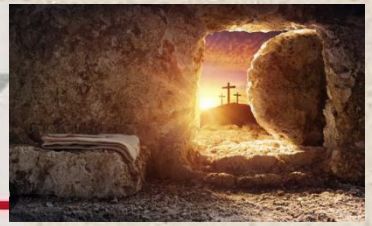

HRVATSKA GLAGOLJICA

NOVOSTI - elektroničko mjesečno glasilo Društva prijatelja glagoljice iz Zagreba
godišće XI | broj 109 | travanj 2026. | ISSN 2718-4307

Poštovani i dragi članovi, suradnici i prijatelji Društva prijatelja glagoljice!

Djelomično zaustavljeni u aktivnostima, okovani burama i olujama te u očekivanju proljeća na kakvo smo inače navikli, želimo Vam blagoslovljen Uskrs, ispunjen ljubavlju, nadom i vjerom.

Zanimljivosti iz rada Društva prijatelja glagoljice

Redovita mjesečna tribina u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu održana je 11. ožujka. Uživali smo u predavanju našega gosta, člana DPG-a i *starog znanca* kojemu je ovo bio treći nastup na našim tribinama - dr. sc. Ivana Botice, višeg znanstvenog suradnika na Staroslavenskom institutu. Na dinamičan i zanimljiv način upoznao je nas s temom *Javno bilježništvo na hrvatskom jeziku i glagoljici*.

Mini-tribina u *Lucidariju* održana je 9. ožujka. Ovoga puta gost nam je došao iz Čakovca. Umirovljeni liječnik, g. Branimir Vurušić, autor je više knjiga poezije od čega je ona pod nazivom *Smilje suhozidi* otisnuta paralelno latinicom i glagoljicom. G. Vurušić je govorio o sebi, svom odrastanju u Dalmaciji i kasnijem životnom putu u Međimurju. Za sebe kaže da osobno poznaje sve svoje čitatelje tako da je i nazočnima darovao primjerak ove knjige. Ovaj susret u *Lucidariju* bio je poseban i po tome što smo proslavili prvi rođendan *našeg* prostora, a proslava nije prošla bez torte i rođendanske svećice.

Dana 20. ožujka održali smo i godišnju skupštinu Društva. Uz teme iz redovnog poslovanja, najljepša vijest iz prethodne godine bio je najam *Lucidarija* i novi ciklus mini-tribina koje su tamo već zaživjele kao i izuzetno bogata aktivnost u svim uobičajenim programima. Nažalost, nastavak rada našeg zbora Baščina krajnje je neizvjestan zbog bolesti maestra Miroslava Salopeka i činjenice da Gradski ured za kulturu i civilno društvo za rad zbora u ovoj godini nije dodijelio baš nikakva sredstva. Sretni smo i ponosni što je novim počasnim članom Društva postao izv. prof. dr. sc. Tomislav Galović.

U srijedu, 25. ožujka Društvo je bilo organizator velike književne tribine pod nazivom *Suvremena glagoljaška književnost*. U prostoru Društva sveučilišnih nastavnika u Frankopanskoj 5a čak troje suvremenih autora predstavilo je svoje knjige tiskane isključivo glagoljicom: prvi koji je *probio led* bio je g. Tomislav Beronić koji je prije tri godine objavio romansirani povijesni roman *Misal kneza Anža Frankopana* kao prvi roman uopće otisnut glagoljicom i prva knjiga objavljena na glagoljici nakon 1905. godine (kada je izašlo treće izdanje tzv. Parčićevog misala), a potom je uslijedio i njegov roman *Legende o hrvatskom zmaju*. Potom nam se predstavio g. Sebastijan Matic sa svojom zbirkom duhovne poezije *Tražeci Boga* koja je objavljena prošle godine u dva zasebna izdanja, na latinici i glagoljici. G. Matic je autor prve knjige pjesama otisnute glagoljicom. I na kraju prva dama novovjeka glagoljaške književnosti: gđa. Sonja Smolec, međunarodno nagrađivana književnica i njen roman za mlade pod nazivom *Tamo gdje počinje moje ime*. Osim zanimljivih autora i njihovih djela, radost nam pruža činjenica da već sada imamo najave još nekoliko osoba koje planiraju objaviti svoja djela glagoljicom. S veseljem zamišljamo kako se puni polica novovjekim glagoljskim knjigama, a mi organiziramo sve posjećeniije književne tribine.

Prije nekoliko mjeseci doznali smo da još od 1991. godine izlazi časopis za povijest i kulturu otoka Šolte koji se zove kao i naš godišnjak - *Baščina*. Posredstvom našeg istaknutog člana, g. Tomislava Beronića, dogovorili smo odlazak u Grohote, najveće i najstarije mjesto na otoku te za subotu, 28. ožujka organizirali održavanje tribine pod nazivom *Susret dviju Baščina* uz prigodnu izložbu glagoljskih panoa. No zbog orkanskih vjetrova, snijega u Lici i ostalih vremenskih nepogoda ovaj je susret morao biti otkazan. Nadajmo se ne zadugo!

Prije nekoliko mjeseci doznali smo da još od 1991. godine izlazi časopis za povijest i kulturu otoka Šolte koji se zove kao i naš godišnjak - *Baščina*. Posredstvom našeg istaknutog člana, g. Tomislava Beronića, dogovorili smo odlazak u Grohote, najveće i najstarije mjesto na otoku te za subotu, 28. ožujka organizirali održavanje tribine pod nazivom *Susret dviju Baščina* uz prigodnu izložbu glagoljskih panoa. No zbog orkanskih vjetrova, snijega u Lici i ostalih vremenskih nepogoda ovaj je susret morao biti otkazan. Nadajmo se ne zadugo!

Zanimljivosti iz svijeta glagoljice

Samo dan nakon gostovanja na našoj tribini, dr. sc. Ivan Botica održao je predavanje u Kastvu kojim su prvi put struci i široj javnosti predstavljena tri glagoljska pisma iz 16. stoljeća pronađena u tršćanskim arhivima, a koja su izravno povezana s kastavskom poviješću. Riječ je o značajnim povijesnim dokumentima koji pružaju vrijedan uvid u kulturnu i društvenu prošlost Kastva te potvrđuju važnu ulogu glagoljaške tradicije na ovom području.

Nadamo se da ćemo imati priliku čuti g. Boticu s ovom temom i na nekoj od naših tribina!

Još jedan mladi znanstvenik sa Staroslavenskog instituta, a koji je također nedavno bio gost naše tribine, dr. sc. Josip Galić, okviru studijskoga boravka na Odjelu za lingvistiku i poredbene kulturalne studije Sveučilišta *Ca' Foscari* u Veneciji održao je predavanje o jedanaest stoljeća hrvatskoga glagoljaštva (*Gli undici secoli della tradizione glagolitica croata*). Studijski boravak i predavanje dio su istraživačkoga projekta *Rječnik crkvenoslavenskoga jezika hrvatske redakcije*, koji se financira iz programa NextGeneration EU.

Naš član, g. Slavko Štambuk iz Rijeke, poslao nam je poveznicu na zanimljiv članak o Roku Joliću, učeniku trećeg razreda tokarskog usmjerenja u Industrijsko strojarskoj školi u Zagrebu koji je od malih mogu zaljubljen u glagoljicu. Kad nešto piše, piše glagoljicom - osobne bilješke, vlastoručni potpis, poruke na mobitelu, pa čak i bilješke na nastavi. U slobodno vrijeme uopće se ne služi latinicom. Roko Jolić je osvojio i nagradu Staroslavenskog instituta na natječaju *Pošalji nam čestitku... s glagoljicom*. Zadatak je bio osmisлити božićnu čestitku nadahnutu ovim pismom, a Rokova čestitka očarala je žiri. Napisao ju je kurzivnom glagoljicom. Više o Roku možete doznati na poveznici: <https://www.srednja.hr/svastara/vijesti/77952/ucenik-biljeskama-s-nastave-sokirao-ucitelje-tada-se-logicno-nametnulo-moje-pitanje/vijest>

Glagoljica gdje je (ne)očekujemo

Na području Omiša uz Jadransku magistralu primijetili smo nekoliko ovakvih velikih reklamnih panoa. Glagoljicom je napisano MIR, a plakat izgleda kao zastava koja vijori na vjetru. Još nismo uspjeli doznati o čemu se radi pa pozivamo naše čitatelje da nam jave ako nešto saznaju.

Da i *prirodnjaci* vole staro hrvatsko pismo pokazuje fotografija koju nam je poslao naš član, g. Davor Kovačević. Snimio ju je na ulazu u Prirodoslovno-matematički fakultet, zgradu Kemije na adresi Horvatovac 102, gdje je i sâm zaposlen kao profesor.

Ljubaznošću našega člana, g. Draženka Samardžića, ravnatelja Zavičajnog muzeja Biograd na Moru, doznali smo za postojanje nekoliko dopisnica/razglednica s početka 20. stoljeća ispisanih glagoljicom. Vijesti, pozdrave i lijepe želje razmjenjivali su jedan g. Davroslav i jedna gospođica Dobrila. A što su si još imali za napisati moći ćete doznati u sljedećem broju našeg časopisa *Baščina*.

Najava događanja u travnju

Pozivamo sve članove i prijatelje našega Društva na *Uskršni ponedjeljak u Lucidariju*, ugodno i opušteno druženje uz čašicu razgovora i još ponečega dana 6. travnja od 17 do 19 sati. Lucidarij se nalazi na adresi Selska 62, treba proći niz kolni prolaz do stražnjeg ulaza u zgradu. Svi ste dobrodošli!

Mini-tribina i društveni sastanak u *Lucidariju* održat će se u ponedjeljak, 13. travnja od 18 sati. Gost večeri bit će naš član, dr. sc. Ivan Mance, koji će predstaviti svoju novu knjigu *Prvi hrvatski tiskar Broz žakan*.

Gost redovne mjesečne tribine u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu u **četvrtak, 16. travnja** u 19 sati bit će g. Vinko Kovač, kustos muzeja Dvor Trakošćan s temom *Juraj II. Drašković i poveznice s glagoljicom*.

Neka Vas prate mir i dobro!

UREDNIKA

ՄԻՐԱԿԱՆ ԼԻՍՈՎԱՑ Mirna Lipovac

STRUČNI SURADNIK

ԴՆԻՐԿԱՆ ԶՈՒՐԻՆԻՑ Darko Žubrinčić

ՄԻՐԱԿԱՆ

DRUŠTVO PRIJATELJA GLAGOLJICE

E-adresa: drustvoprijateljglagoljice@gmail.com

ՄԵՆԵՃԱՄՈՒՄԻՆ ԻՆՏԵՐՆԵՏԻՆԵՆԻՆԻ ԿԱՄԻՆԻԿԱՑԻՈՆԻՐԵՅՈՒՄ

Web adresa: <http://www.croatianhistory.net/glagoljica/novosti/mima.html>

Svi raniji brojevi *Novosti* nalaze se na: www.croatianhistory.net/glagoljica/novosti/mima.html (pogledajte novodizajniranu stranicu!)